“ئەڤین ئیبراهیم فەتاح ”لەوەڵام بە پرسیاری دەنگەکان
لە حەڤدەهەمین ساڵ ڕۆژی تراژیدیای ئەنفال

دەنگەکان : ئایا توانراوە ئەنفال وەک ئەوەی کە هەیە , نەک ئەوەی کە دەسەڵاتداری کوردی ئەمرۆ دەیەوێت , بکرێت بەمێژوو ؟

ئەڤین ئیبراهیم فەتاح /ساڵانە برینی ئەنفالکراوەکان دەکولێنینەوە بەبێ ئەوەی هیچیان بۆ بکەین

نزیکەی شەست ساڵ پێش ئێستا جووەکانی ئەڵمانیالەسەر دەستی هیتلەر دووچاری کارەساتی هۆلۆکۆست بوون، بە پێی سەرچاوەکانی خۆیان نزیکەی 6 ملیۆن کەسیان (کە 1.5 ملیۆنیان مندال بوون) کوژران‌و سووتێنران، وەلێ خوێنیان بە فیڕۆ نەچوو، ئاخر جووەکان زۆر زیرەك‌و هوشیار بوون ونەیانهێشت ئەم کارەساتە بە ئاسانی تێپەڕێت، ئەوان بە سوور بوون لەسەر پرسەکەیان‌و بە پشت بەستن بە راگەیاندنی خۆیان‌و راگەیاندنی جیهانی، کارەساتەکەیان بە هەموو دونیادا بلاۆکردەوە، ئەو ێ رۆژێ چەمکەکانی مافی مرۆڤ، داپەروەری، دیموکراتی و.......تاد،

لە جیهانی مۆدێرنەدا تازە بلاۆ دەبوونەوە، ئەوە بوو ئەڵمانیاو سەرجەمی ئەوروپا کەوتنەژێر فشاری رای گشتیی جیهانییەوەو ناچار بوون جگە لە داوای لێبوردن، سەرجەمی جووەکان قەرەبوو بکەنەوە،کە دوای کەمتر لە دە ساڵ بەسەر کارەساتەکە دامەزراندنی دەوڵەتی ئیسرائیل گەورەترین دەسکەوت وبەرهەمی خوێنی قوربانیانی هۆلۆکۆست بوو ، جگە لەوەی ئەڵمانیاو سەرجەم ولاٌتە ئەوروپاییەکان، ساڵانە موچەی تایبەتیان بۆ پاشماوەی قوربانییەکانی هۆلۆکۆست بڕیوەتەوە. بۆیە دەکرێ بلێین جووەکان توانیان هۆلۆکۆست بکەن بە مێژووو سوود لە کارەساتەکەیان وەرگرن.

بۆیە باسی هۆلۆکۆستی جووەکان دەکەم، چونکە ئەم کارەساتە لە زۆر لایەنەوە لە کارەساتی ئەنفالی لەمەڕ خۆمان دەچێت، کەچی ئێمەنە ئەوەیە سوودمان لە کارەساتەکە وەرگرتبێت‌و نەئەوەشە واز لە پاشماوەی قوربانیەکانیان بێنین، ساڵانە برینیان دەکولێنینەوە بە بێ ئەوەی هیچیان بۆ بکەین!!
بەڵی، تا ئەورۆش راستیەکانی کارەساتی ئەنفال بە پێی ویستی دەسەلاٌتدارانی کوردستان شاردراونەتەوەو خوێنی قوربانیان بە فیڕۆ چووەو پاشماوەکانیشیان لە قورسترین باری ژیاندان، تەنانەت ژمارەشیان بە تەواوەتی دیکۆمێنت نەکراوە.

دەنگەکان : ئەو ئەرکانە چین لەسەر شانی ڕۆشنبیری کورد لە نزیک و دوورماوەدا , سەبارەت بەکارەساتی ئەنفال ؟

ئەڤین ئیبراهیم فەتاح / چەند ساڵێك لەمەوبەر، حکوومەتی هەرێمی کوردستان–هەولێر، کۆنفرانسێکی زانستی دەربارەی کارەساتی ئەنفال لە هەولێر رێکخست، تیایدا چەندین پرۆفسۆرو دوکتۆرو رۆشنبیر بابەتیان پێشکەش دەکرد، منیش وەکو رۆژنامەنووسێك لە کۆنفرانسەکەدا چەند جارێك ئامادەبووم، جارێکیان پێش ئەوەی بچمە ژوورەوە ، مێرد مندالێك لێم نزیك بووەوە، دیاربوو دەرۆزەی دەکرد، دوای کەمێك دەمەتەقێ پەنجەی بۆ پیرە ژنێك کە لەوبەری جادەکە بوو درێژ کردو گوتی دایك‌و باوکم ئەنفالن، تەنها منو نەنکم ماوینەتەوە و کەسمان نیە بەخێومان بکات و بۆ ئەوەی بشژین دەبێ دەرۆزە بکەین...کە گوێم لەو قسانە بوو بڕیارمدا چیتر لەو کۆنفرانسەدا ئامادە نەبم.

جارێکیش سەردانی کۆمەڵگەی زۆرە ملێی بنەسلاٌوەم کرد، بە نیازبووم ریۆرتاژێك لەسەر گرفتە کۆمەلاٌیەتیەکانی پاشماوەکانی ئەنفال بکەم، چەندین کێشەم بەرچاوکەوتن هەر بۆ نموونە کە رێکخراوێکی بیانی دەهات‌و مەڕومالاٌتی بەسەردا دابەش دەکردن ، جگە لەوەی بەشی هەموویانی نەدەکردو بە واستەش دەستیان دەکەوت، مەڕومالاٌتەکانیش سیس‌و نەخۆش بوون، پیرە ژنێکم بینی پڕ بە گەرووی هاواری کردو گوتی: کارەساتی ئێمە بووەتە مایەی کاسبی‌و دەڵەمەندبوونی ئێوە، هەموو رۆژێ دێن ودەچن و ناومان دەنووسن و وێنەمان دەگرن، قسەمان لێوەردەگرن،باشە ئێوە قەت شەرم ناکەن، ئەمە ژیانە ئێمە تێیداین؟
من سوپاسی پیرە ژنەکەم کردو بەجێم هێشت بەلاٌم زانیم کە لە هەر کۆمەلگەیەکدا کە تووشی ئەو جۆرە کارەساتانە بووبن، زۆربەی ئەو کەسانەی کە دووچاری ئازاردان بوون، خودانی چیرۆکە چەپێنراوەکانی خۆیانن، ئەو چیرۆکانەی هێشتا باس نەکراون..... ئازاردان خراپترین تاوانە، کە بەردەوام بێت‌و مرۆڤ نەتوانێت بیدرکێنێ، ئا ئەمە تاوانێکی گەورەترە.......ئەرکی رۆشنبیر ئەوەیە کە دیواری بێدەنگی بشکێنێت‌و ئازارەکان ئاشکرا بکات، چونکە ئەمە تاقە رێگاچارەیە کە دەسەلاٌت ناچار بکات، تا چیتر ئەو قوربانیانە ئازار نەدرێن.

ئەڤین ئیبراهیم فەتاح /لە کارەساتێکی ئاوادا، کە پاشماوەکانیشی هەر قوربانین، بەلاّم قوربانیی زیندوون، هەر یاد کردنەوەیەك بەبۆچوونی منەوە دەبێتە مایەی ئازاردان، ئەوان واهەست دەکەن کە بازرگانی بە ئازارەکانی ئەوانەوە دەکرێت، من هەرگیز لەگەلّ ئەوەدا نیم رۆژی یادکردنەوەی ئەو ئازارانە دابنرێت، بەلّکو بە پێچەوانەوە، هەق وایە کارەساتی ئەنفال ببێت بە مێژوو، لە لایەك سوودی لێوەربگیرێت بۆ ئەوەی خوێنی قوربانیەکانی بە فیڕۆ نەچێتو لە لایەکی دیکەشەوە، پاشماوەکانی کە مرۆڤی لێقەوماون، قەرەبوو بکرێنەوەتا کەمێك ئازارەکانیان ژبیر بکەنو ژیانێکی نوێش دەست پێبکەن.